

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Татяна Ангелова,

член на научно жури със заповед РД 38-298/ 17 май 2021

на конкурс за редовен доцент по професионално направление

1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по български език)

с единствен кандидат

гл. ас. д-р Деспина Миролюбова Василева

В обявения за нуждите на Факултета по славянски филологии към Софийския университет конкурс за редовен доцент по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по български език), публикуван в Държавен вестник ДВ, бр. 22 от 16.03.2021 г. участва единствен кандидат – гл. ас. д-р Деспина Миролюбова Василева, щатен преподавател в Катедрата по методика на Факултета по славянски филологии.

Въз основа на представените за оценка материали по конкурса смятам, че кандидатурата на гл. ас. д-р Деспина Василева отговаря на изискванията по чл. 56 от ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на СУ.

Учебно-преподавателска дейност

От справката за учебната натовареност по конкурса става ясно, че д-р Деспина Василева има пълен хорариум от занятията в специалността българска филология за образователната степен бакалавър, а именно тя ръководи хоспитирането, текущата практика на студентите. Д. Василева ръководи и преддипломната практика на студентите – българисти, както и педагогическата практика на магистрантите от МП „Образованието по български език и литература в средното училище“. Натрупаният преподавателски опит е предпоставка за хабилитирането ѝ. Нещо повече, Д. Василева органически свързва своите преподавателски компетентности с книгите и помагалата, чрез които обучава своите студенти, както и с авторското си участие в учебниците и помагалата за началното и средното училище.

Научноизследователска дейност

За научноизследователските изяви на гл. ас. д-р Деспина Василева свидетелства списък от заглавия на сериозни научни публикации, които отразяват устойчивия изследователски интерес на кандидатката; доклади, с които е участвала в национални и

международни конференции, участия в научни проекти. За участие в конкурса д-р Василева е представила значителна научна продукция: а) хабилитационен труд «Развиване на когнитивни и метакогнитивни умения за четене в обучението по български език», С. 2021, 202 с.; б) 2 студии по въпросите на медийната и гражданската компетентност, публикувани в сборници; в) 5 статии по проблемите на дигиталната гражданска компетентност в отношението ѝ към обучението по български език и метакогнитивните умения и нагласите за четене, все научни трудове, публикувани в индексирани и реферирани научни издания и в) 1 статия в сборник „Образование за живота, професионалната реализация и благополучието”, издание на Тракийския университет .

Монографията « Развиване на когнитивни и метакогнитивни умения за четене в обучението по български език», С. 2021, 202 с. е теоретико-приложно изследване, в което се разглеждат модели на четене, като се проучват възможни подходи за преконцептуализиране и обогатяване на съществуващите практики и техники за четене, предлагани от методиката на обучение по български език. Темата на разработката е актуална, структурата на изложението е оригинална, като направените обобщения и изводи от авторката са релевантни за българската образователна ситуация и са принос към развитието на университетското обучение по методика на българския език. Продуктивни са постановките за конструиране на понятието *компетентност по четене*, включващо три компонента – умения за четене, читателско поведение, нагласи към четенето. Научнообоснован е дизайнът на изследването, който се опира на модерни изследователски процедури, каквато е технологията за проследяване на погледа (Eye Tracking) за възприемане текст и неговото разбиране в зависимост от вида на носителя (хартиен или електронен) и времето за прочитането му. Резултатите от проучването са значими не само за обучението по български език, но и за езиковото обучение.

Специално внимание заслужават интересите на д-р Василева към метакогнитивните стратегии в обучението по български език. В трудовете „Употреба на метакогнитивни стратегии в обучението по български език и литература – фактор за формирането на мислещо поколение”, Развиване на стратегии за четене в контекста на стратегиите за учене”, „Мотивация и четене” се защитава продуктивното разбиране, че развиването на метакогнитивни стратегии в обучението по български език е подход за формиране на умения за самостоятелно учене, за критическо осмисляне на информацията и нейното прилагане.

Авторката предлага модели на задачи и типове дейности за усъвършенстване на разбирането при четене, като се приема, че този процес е съществена част от дългосрочна образователна практика.

Д. Василева посвещава своя научен интерес и на мотивацията за четене, на обучаването в създаване на медиен текст и формирането на гражданска компетентност чрез обучението по български език. Това са изследвания и разработки, значими за теорията и практиката на обучението по български език.

Като обем и качество представената научна продукция е напълно достатъчна и покрива препоръчаните критерии за присъждането на академичната длъжност "доцент".

Гл. ас. Деспина Василева участва в сериозни научни проекти: член е на научния колектив в проект „Евиденциалността в българския език – формални особености и степени на достоверност при перцепция”, № на договора 80-10-70/13.04.2020, както и член на още 5 проекта по проблемите на обучението на студентите по методика, гражданско образование и граждански компетентности в българското училище и др. Участието в проектна дейност красноречиво говори за повишаване на собствената професионална квалификация на кандидатката.

Цитиранията, представени в справката, говорят за сериозно научно присъствие в академичния дискурс на един млад изследовател с устойчиви интереси.

Бих искала да споделя и личните си впечатления за д-р Василева от съвместната ни работа в Катедрата по методика, ръководена от проф. А. Петров. Запомних изявите на един млад изследовател, университетски специалист, мотивиран да преподава, умен млад човек, който развива съвременната университетска наука.

Заклучение

Въз основа на казаното, категорично и убедено препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за избора на главен асистент доктор **Деспина Миролюбова Василева** за доцент по Педагогика на обучението по...(Методика на обучението по български език).

24 юли 2021

проф. д-р Татяна Ангелова:

